

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ NEA

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ • 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1994 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 197 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 70

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Του Βαγγέλη Τζανάκη - Γεωπόνου Γραφείου Κηπευτικών Δ/σης Γεωργίας Νομού Ηρακλείου

Ιστορική εξέλιξη

Η καλλιέργεια των κηπευτικών εκτός εποχής στην Κρήτη ξεκίνησε πριν από πολλά χρόνια. Πρώτα ως οικιακή καλλιέργεια (τη δεκαετία του '30 στην Ιεράπετρα) και αργότερα μέσα στο θερμοκήπιο (τη δεκαετία του 1960). Το 1961 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το πλαστικό (πολυαιθυλένιο) ως υλικό κάλυψης και άνοιξε το δρόμο για την ουσιαστική ανάπτυξη των θερμοκηπιακών καλλιεργειών.

Όμως ο ρυθμός επέκτασης των θερμοκηπίων αυξήθηκε μετά το 1966 και συνεχίστηκε μέχρι το 1988. Τέλος του 1988 τα θερμοκήπια στην Κρήτη ήταν 15.000 στρ. και σε επίπεδο χώρας 35.000 στρ. Από τότε και μέχρι σήμερα (Οκτώβριος 1994) η αύξηση των θερμοκηπιακών εκτάσεων στην Κρήτη είναι ασημαντή. Κυρίως γίνονται εκσυγχρονισμοί των θερμοκηπιακών μονάδων που υπάρχουν (τα ξύλινα μετατρέπονται σε μεταλλικά, εγκαθίστανται συστήματα θέρμανσης, υδρονέφωσης, αερισμοί, διάφοροι αυτοματισμοί κλπ.).

Μια ματιά στον κόσμο

Η τάση που παρατηρείται σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα είναι η ανάπτυξη εκμεταλλεύσεων εντατικής μορφής με την οργάνω-

ση και λειτουργία σύγχρονων θερμοκηπιακών μονάδων. Η τάση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη συνεχή αύξηση των καλλιεργειών υπό κάλυψη. Η αύξηση συνδύεται από την τεχνολογική βελτίωση τόσο του χώρου που αναπτύσσονται τα φυτά (θερμοκήπιο), όσο και την καλλιεργητική τεχνική και το γενετικό υλικό.

Οι σύγχρονες θερμοκηπιακές μονάδες έχουν πλήρως ελεγχόμενο περιβάλλον (κλιματισμό), εγκαταλείπουν το έδαφος και καλλιεργούν πάνω σε αδρανή υποστρώματα (υδροπονικές καλλιέργειες), ελέγχουν τις φυτασθένειες με βιολογικές μεθόδους (ελαχιστοποιούν τη χρήση φυτοφαρμάκων), χρησιμοποιούν πολύκωλο με υψηλά επίπεδα ποιότητας και παραγωγικότητας. Έτσι αυξάνουν κατακόρυφα τις αποδόσεις και παράγουν προϊόντα υψηλής ποιότητας (π.χ. αποδόσεις τομάτας 35 τόνους/στρ., αγγουριού 50 τόνους/στρέμμα, τομάτες μεγάλης διατηρησιμότητας - LONG LIFE κλπ.).

Οι υπολογιστές αποτελούν μέρος του εξοπλισμού των σύγχρονων θερμοκηπίων.

Τι σχεδιάζεται σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα στην Ε.Ε. όλοι μιλούν για το περιβάλλον που κινδυνεύει, και θεσμοθετούν κανονισμούς για μια γεωργία πιο φι-

λική με το περιβάλλον. Οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες λόγω της εντατικότητάς τους συνήθως δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον.

Γι' αυτό η πολιτική που εφαρμόζεται είναι η ενθάρρυνση της μεταφοράς των θερμοκηπιακών καλλιεργειών προς τις περιφέρειες των μεσογειακών χωρών των κρατών μελών ή το συνθέστερο στις μεσογειακές χώρες της βόρειας Αφρικής (π.χ. Μαρόκο).

Η κατάσταση στον τομέα των κηπευτικών σήμερα στη χώρα μας.

Η παρατεταμένη οικονομική κρίση της Ελληνικής Οικονομίας δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστο τον κλάδο παραγωγής των κηπευτικών προϊόντων. Συνεχής είναι τα τελευταία χρόνια η πτωτική πορεία των τιμών των κηπευτικών.

Σε ονομαστικές αξίες οι τιμές των κηπευτικών (τομάτας, αγγουριού) το 1988 είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με τις τιμές του 1994, ενώ το κόστος παραγωγής υπερδιπλασιάστηκε (το μέσο κόστος παραγωγής αγγουριού την καλλιεργητική περίοδο 1988-89 ήταν 48,5 δρχ./κιλό, ενώ την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο είναι 95,20 δρχ./κιλό).

Τα αίτια αυτής της κρίσης είναι πολλά:

- Παρουσιάστηκε συνεχής αύξηση της προσφοράς των κηπευτικών στην εσωτερική αγορά είτε λόγω αύξησης των αποδόσεων (λόγω του εκσυγχρονισμού των θερμοκηπιακών μονάδων), ή τέλος λόγω αδυναμίας εξαγωγής τους (παρατεταμένη γιουγκοσλαβική κρίση, χαμηλή ανταγωνιστικότητα).

- Το καταναλωτικό κοινό λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης έχει λιγότερα διαθέσιμα κεφάλαια (στενότητα χρηματός).

- Η στροφή του καταναλωτικού κοινού σε περισσότερο υγιεινά προϊόντα (με λιγότερα χημικά).

- Ο συντηρητισμός της ελληνικής παραγωγής, δηλαδή η παραγωγή αποκλειστικά παραδοσιακών προϊόντων (αγγούρι, τομάτα, πιπεριά, μελιτζάνα κλπ).

- Δεν έχει εκσυγχρονισθεί η στρατηγική πώλησης των φρέσκων λαχανικών.

Ως γνωστόν, στην ευρωπαϊκή αγορά (τελευταία και στην Ελλάδα) συνεχώς εξαπλώνονται τα μεγάλα σούπερ μάρκετ (αλυσίδες πολυκαταστημάτων). Εκτιμάται ότι το 70% της κατανάλωσης διακινείται μέσω των πολυκαταστημάτων. Προβλέπεται ότι η τάση αυτή θ' αυξηθεί σημαντικά τα επόμενα

Συνέχεια στη σελ. 4

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΛΑΔΙΟΥ

Όπως έχει ανακοινωθεί, μέχρι την ώρα που διατυπώνονται οι γραμμές αυτές, αβεβαιότητα επικρατεί για τις τιμές του λαδιού που θα ισχύσουν κατά τη φετινή ελαιοκομική περίοδο.

Είναι δυστυχώς μια πάγια κατάσταση που επικρατεί στον τόπο από αρκετά χρόνια. Ποτέ μέχρι σήμερα ο παραγωγός, όχι μόνο ο ελαιοπαραγωγός, αλλά και κάθε άλλου αγροτικού προϊόντος, δεν είναι έγκαιρα ενήμερος για την τιμή του προϊόντος που παράγει. Η έλλειψη σταθερής αγροτικής πολιτικής στη χώρα περιπλέχθηκε στα τελευταία χρόνια ακόμη περισσότερο με την εξάρτησή της από την Κοινή Αγροτική Πολιτική των κρατών - μελών της Ενωμένης Ευρώπης, κι ακόμη περισσότερο με τη συμφωνία της GATTE.

Χαρακτηριστικά είναι τα όσα ο κ. Βασίλης Ζαμπούνης, γεωργοοικονομολόγος, ανέφερε στο σεμινάριο που οργάνωσε η

ΓΕΣΑΣΕ στις 19 και 20 Νοεμβρίου «ιδιαίτερα κρίσιμη προβλέπεται η νέα ελαιοκομική περίοδος 1994-1995, καθώς σημαντικές αλλαγές, που τίθενται σε εφαρμογή, δημιουργούν ένα γενικότερο κλίμα ανησυχίας και αβεβαιότητας. Ίσως αυτή η χρονιά αποδειχθεί η πιο δύσκολη απ' όσες ζήσαμε στο πρόσφατο παρελθόν».

Δεν προχωρούμε στη ανάλυση της αλχημείας που ανακινώθηκε για τη μείωση της τιμής παρέμβασης και την ενίσχυση του ποσού της επιδότησης.

Επισημαίνουμε μονάχα ότι αποφασίστηκε η επιδότηση αυτή να γίνεται μετά την 1η Οκτωβρίου κάθε χρόνο, δηλ. θα καθυστερεί περίπου ένα τετράμηνο από τα μέχρι σήμερα ισχύοντα.

Με τα δεδομένα αυτά και με το ρυθμό που πληρώνονταν την επιδότηση τα δύο προηγούμενα χρόνια οι παραγωγοί της επαρχίας μας, την επιδότηση της φετινής

παραγωγής 1994-96 θα εισπράξουν το Γενάρη του 1996.

Γι' αυτό επανέρχονται στο μόνιμο αίτημά τους, που είναι και αίτημα όλων των παραγωγών της χώρας μας αλλά και άλλων χωρών:

Να εξασφαλιστεί για το λάδι, που με κόπο και ιδρώτα παράγουν, τιμή με την οποία θα καλύπτουν τα έξοδά τους, αλλά και θα μπο-

ρέσουν να διαθρέψουν τις οικογένειές τους. Τιμή την οποία θα εισπράτουν με την κάθε φορά παράδοση του προϊόντος τους. Η ετεροχρονισμένη κάλυψη με οποιαδήποτε ποσά αποτελεί γι' αυτούς κοροϊδία, γιατί γνωρίζουν το ύψος του τιμολογίου που τους επιβαρύνει με την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων τους από τρίτους.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΧΩΡΟ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Μετά από μελέτη που έκανε ο Οργανισμός Ανάπτυξης Ανατολικής Κρήτης για τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων στο Νομό Ηρακλείου προέβη σε σχετική ανακοίνωσή του στο σεμινάριο που οργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ηρακλείου. Ο ΟΑΝΑΚ προτείνει να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι φορείς από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θα εξυπηρετούνται από κοινό χώρο υγειονομικής ταφής. Τη διαχείριση των απορριμμάτων μπορούν ν' αναλάβουν, όπως προτείνει ο ΟΑΝΑΚ, σύνδεσμοι κοινοτήτων, διαδημοτικές επιχειρήσεις ή αναπτυξιακές εταιρείες που υπάρχουν ή μπορεί να ιδρυθούν σε κάθε περιοχή ή ακόμη και επιχειρήσεις μικτής οικονομίας με την παράλληλη συμμετοχή ιδιωτικών φορέων. Στην ανακοίνωσή του ο

ΟΑΝΑΚ προτείνει να οριοθετηθεί ο Νομός Ηρακλείου σε οκτώ (8) γεωγραφικές ενότητες για τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Μια από τις 8 αυτές ενότητες περιλαμβάνει την Επαρχία Βιάννου και τμήμα της Επαρχίας Μονοφασίου. Στην ενότητα αυτή προτείνονται οι κοινότητες: Άνω Βιάννος, Κάτω Βιάννος, Χόνδρος, Βαχός, Αμρά, Κεφαλοβρούσι, Άγιος Βασίλειος, Πεύκος, Κάτω Σύμη, Καλάμι, Συκολόγος, Νιπιδιός, Παναγιά, Κασσάνοι, Καραβάδος, Αφρατί, Εμπαρος, Ξενιάκος, Μηλιαράδο, Μάρθα.

Ο προτεινόμενος χώρος για την απόθεση απορριμμάτων ανήκει στην κτηματική περιφέρεια Κάτω Βιάννου και βρίσκεται κάτω από τη νοτιοανατολική πλαγιά του υψώματος «Πύργος».

ΚΤΙΣΑΝΕ ΣΠΙΤΙ ΣΕ ΑΠΟΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Με την πρωτοβουλία των τριών ιερέων Χόνδρου και του Προέδρου της Κοινότητας κτίστηκε σπίτι και παραδόθηκε σε τρεις άπορες αδελφές στις 25 Νοεμβρίου. Κατά τη σεμνή τελετή που έγινε, παρευρέ-

θηκε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρας κ. Νεκτάριος, εκπρόσωποι από την Περιφέρεια, τη Νομαρχία, την Κοινωνική Πρόνοια και οι κάτοικοι του Χόνδρου. (Περισσότερα στο άλλο φύλλο των Β.Ν.)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟ-ΒΙΑΝΝΟΣ

Σύμφωνα με πληροφορίες, από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες, δημοπρατήθηκε το τμήμα του δρόμου Ηράκλειο - Βιάννος, στο οποίο υπάρχει ολοκληρωμένη μελέτη. Το τμήμα αυτό αρχίζει από τη διακλάδωση του Κατσαμπά, περνά τη Βιομηχανική ζώνη, την Καλλιθέα, το Σκαλάνι, και φτάνει μέχρι τη διακλάδωση των Αρχανών.

Την κατασκευή των προβλεπόμενων εργασιών ανέλαβε η Εταιρεία ΚΛΑΔΟΣ Α.Ε. - ολοκληρώθηκε η διαδικασία σε θέματα που εμπλέκονται στην περιοχή αυτή διάφορες υπηρεσίες ΔΕΗ, ΔΕΥΑΗ, Αρχαιολογική Υπηρεσία και άλλες. Ξεκίνησαν οι πρώτες χωματουργικές εργασίες, όσο βέ-

βαια επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες σε παρόμοια έργα κατά την περίοδο του χειμώνα.

Η προβλεπόμενη δαπάνη για το έργο που θα γίνει σ' αυτή τη φάση ανέρχεται στο ποσό των 200.000.000 δρχ.

Για το τμήμα Βιάννος - Μάρθα, που όπως ανακοινώθηκε από την Περιφέρεια Κρήτης συμπεριλαμβάνεται στις εργασίες που προτάθηκαν να γίνουν στο δρόμο Ηράκλειο - Βιάννος, σύμφωνα με τις πληροφορίες των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών προβλέπεται βελτίωση του υπάρχοντος δρόμου χωρίς νέα χάραξη. Για το σκοπό αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες προχωρούν στη σύνταξη μελέτης για τις εργασίες που πρέπει να γίνουν.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ Η ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΣΤΡΟΦΕΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΒΙΑΝΝΟΣ

Για τις πολλές και επικίνδυνες, σε αρκετά σημεία, στροφές που υπάρχουν στο δρόμο από το Ηράκλειο προς τη Βιάννο, οι στήλες των Β.Ν. έχουν αναφερθεί πολλές φορές. Μερικές απ' αυτές είναι πολύ κλειστές, με συνέπεια να έχουν προκληθεί αρκετές συγκρούσεις τροχοφόρων, ευτυχώς χωρίς θύματα, στα τελευταία χρόνια. Είχαμε όμως παλαιότερα δυστυχώς από εκτροχιασμούς αυτοκινήτων.

Σε μερικές από τις στροφές αυτές, που είναι και οι πιο επικίνδυνες, το κόστος για τη διάνοιξή τους, με τα σημερινά μέσα, είναι μηδαμι-

νά. Θα βρεθεί άραγε κάποιος υπεύθυνος, από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας Ηρακλείου, να πάρει την πρωτοβουλία να διαθέσει για μια ή δυο μέρες μια μπουλντόζα γι' αυτό το σκοπό;

Τους κινδύνους όμως στο δρόμο αυτό ήρθε να επαυξηθεί η μειωμένη ορατότητα που δημιουργείται με τους κλώνους δέντρων και αγριάνων που υπάρχουν σε πολλά σημεία.

Πριν από πέντε χρόνια τα κλαδιά αυτά κόπηκαν και η οδήγηση διευκολύνθηκε κάπως. Αυτά όμως μεγάλωσαν και πάλι και έγιναν πολύ επι-

Συνέχεια στη σελ. 4

Προβλήματα στην επιδότηση του λαδιού

Ύστερ' από την αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο θα καταβάλλεται η επιδότηση του λαδιού στους παραγωγούς, δημιουργείται μεγάλο πρόβλημα. Η απαίτηση να προσκομισθούν συμβόλαια ιδιοκτησίας, εκτός από τη δαπάνη και τη χρονοβόρα διαδικασία για να εκδοθούν αντίγραφα συμβολαίων, είναι και αρκετές περιπτώσεις που δεν υπάρχουν συμβόλαια.

Στην κατηγορία αυτή, εκτός των άλλων περιπτώσεων, σε μεγάλο ποσοστό, που φθάνει ως το 100%, είναι η περίπτωση των νέων ελαιωδένδρων. Αρκετοί ελαιοπαραγωγοί κληρονομήσαν ή αγόρασαν μερικά στρέμματα

αγριάδα που τη φύτεψαν και σήμερα έχουν 100, 200, 500 αλλά και 1000 ή και περισσότερα ελαιόδεντρα. Πού θα βρουν αυτοί συμβόλαια;

Η ανάγκη να συνεχιστεί η απόδειξη της ιδιοκτησίας με τη βεβαίωση της Κοινότητας και του αγροφύλακα είναι η μόνη λύση που μπορεί να ισχύσει σήμερα.

Οι παραγωγοί όμως επιμένουν στο να καταβάλλεται η επιδότηση με βάση την παραγωγή. Περισσότερο όμως ζητούν να σταματήσει η κοροϊδία των επιδοτήσεων και να δοθεί στο λάδι η τιμή που πρέπει. Και την τιμή αυτή να την εισπράττει ο παραγωγός κατά την παράδοση του προϊόντος του.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρο Υγείας Δ/ντής	22669
Πληροφορίες	22625 ή 22647
Ιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Λύκειο Βιάννου	22277
Αγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδικείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Ελαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβες)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Ελληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακεία Άνω Βιάννου	22140
Φαρμακείο Πεύκου	31295
Γεωπόνος	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. - Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόδωρος - Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος - Πεύκος	31437
Καρτσάκης Εμμανουήλ - Λουτράκι	22605
Λασηβιτάκης Γ. - Βιάννος	22355
Χατζάκης Ιωάννης - Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. - Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. - Χόνδρος	22109
Παπαδάκης Σοφοκλής - Καλάμι	31275
Κονσολάκης Ιωάννης - Αμρά	31420

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις στην Αθήνα
Η κ. Ροζαλία σύζ. Γεωργίου Βλαχάκη γέννησε αγόρι

Θάνατοι στο Ηράκλειο
Ευαγγελία Μαθθ. Κονταξάκη.

ΔΩΡΕΕΣ
Μας έστειλαν για το Γηροκομείο Αγίας Μονής **στη μνήμη του Γιάννη Ν. Βλαχάκη**
Ο κ. Νίκος Γ. Βλαχάκης 5000 δρχ.
Ο κ. Κώστας Γ. Βλαχάκης 5000 δρχ.
Ο κ. Κλέαρχος Κυριακάκης 10.000 δρχ. στη μνήμη των γονέων του Χαράλαμπου και Ελένης Κυριακάκη και του Μενελάου Καρπαθάκη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ
Το Διοικ. Συμβούλιο, το προσωπικό και τα μέλη του ΚΑΠΗ Άνω Βιάννου ευχαριστούν θερμούς τους κάτωθι δωρητές που προσέφεραν για ενίσχυση του ΚΑΠΗ:
1. Περικλή Ν. Βλαχάκη δρχ. 10.000
2. Βαρδιατζάκη - Παπαδημητράκη Αικ. δρχ. 5.000 στη μνήμη του αδερφού της Γιάννη Παπαδημητράκη.
3. Τσοπάκη Αικατερίνη μία πετσέτα και δρχ. 5.000 στη μνήμη των νεκρών της.
4. Αγαπάκη Κλειώ του Αλεξ. δρχ. 5000 στη μνήμη των νεκρών της.
5. Κοτσιφάκη Μανόλη του Ιωάννη δρχ. 1000.
6. Μιχελογιάννη Μανόλη του Μιχ. δρχ. 1000.
7. Κονδυλάκη Αντιγόνη ένα ζεύγος μαξιλάρια.
8. Αγαπάκη Ελευθερία μία πετσέτα
9. Δοριάκη Χαράλαμπο ένα μπουκάλι λικέρ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ
Αν και δεν συνήλθαμε ακόμη από τον ξαφνικό θάνα-

το της πολυαγαπημένης μας αδελφής και θείας **Ευαγγελίας** θεωρούμε μεγάλη μας υποχρέωση να ευχαριστήσουμε όλους τους καλούς συγγενείς και φίλους, που παντοίως συμπαρασταθήκανε στο μεγάλο μας πόνο. Και πρώτα θερμότατα ευχαριστούμε τον εκλεκτό οικογενειακό μας φίλο Πρωθιερέα του Μητροπολιτικού Ναού του Αγ. Μηνά π' κ. Αντώνιον Παπαδημητρίου για το αδελφικό του ενδιαφέρον για όλα και των συλλειτουργών του Ιερέων και Διακόνου του Ναού μετά των φίλων Ιεροψαλτών του Ναού. Όλων των μελών του ενοριακού Συμβουλίου μετά των συνεργατών και των αγαπημένων μας Κυριών του Φιλόπτωχου Ταμείου. Την εφημερίδα "ΠΑΤΡΙΔΑ" για τις δημοσιεύσεις της και το Γραφείο Κηδειών Υιών Μαρκουλάκη. Ιδιαίτερως ευχαριστούμε τους καταθέσαντες στεφάνους ή χρηματικά ποσά στη μνήμη της αξέχαστης μας αδελφής και όλους που μας συλλυπήθηκαν με τηλεγραφήματα ή τηλεφωνικώς. Τον Σεβ. Μητροπολίτην Πέτρας κ. Νεκτάριον για το παρηγορητικό γράμμα. Και γενικώς όλους τους συγγενείς και καλούς φίλους από το Ηράκλειο, τη Βιάννο, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, που παρά τις ανώμαλες καιρικές συνθήκες, ήλθαν και παρέστησαν στην κηδεία της. Όλους ιδιαίτερως ευχαριστούμε τον πατέρα Αντώνιον ως και τον εκπαιδευτικόν κ. Νίκο Αμανάκη, που με τα γεμάτα αγάπη και θεία παρηγορία λόγια των, αποχαίρεσαν την αγαπημένη μας Ευαγγελία. Ευχόμαστε σε όλους εσάς, αγαπημένοι μας φίλες και φίλοι, ο καλός Θεός να σας δίδει πάντα υγεία και χαρά στα σπιτία σας.

Η βαρυνεπούσα οικογένεια Πολυχρόνη Κονταξάκη

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στον εξάδελφό μας Δημήτρη Γεωργίου Κουφαλιτάκη, που πήρε το πτυχίο του από τη Γυμναστική Ακαδημία Πανεπιστημίου Σόφιας, θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

Τα εξαδέλφια Θάλεια και Νικήτας Οικονομάκης, Μαρία Γρηγ. Κονδυλάκη, Μύρων Ιω. Κονδυλάκης, Αταλάντη και Μανόλης Κουτεντάκης.

Ο ΚΑΛΟΣ ΜΟΥ ΦΙΛΟΣ,
Ο ΛΕΒΕΝΤΗΣ, ΤΟ ΠΑΛΙΚΑΡΙ

Του Γιάννη Νεραντζάκη Συν/χου Εκπαιδευτικού

Έχω ένα λεβέντη μπεσαλή φίλο, χρόνια τώρα. Χρόνια πολλά, αμέτρητα χρόνια τον έχω. Και τι φίλο! Αληθινό φίλο! Παλικάρι, αντρωμένους αξιωματικός, ο καλός μου φίλος.

Πάντα γελαστός, πάντα προσηνής, δεν μιλεί ποτέ του! Κοιτάζει σοβαρός και γλυκός, ο καλός μου φίλος. Πάντα ψηλά, πολύ ψηλά, πολύ πιο ψηλά από μένα! Με κοιτάζει μέσα στα μάτια, με μαγνητίζει με τον καλό του τρόπο, με σκλαβώνει. Παλικάρης και τιμημένος αξιωματικός, ο φίλος μου. Απλός και σωστός, δίκαιος, ακούρατος, η υπομονή του δεν λέγεται! Πού την βρήκε τόση υπομονή, πώς με αντέχει τόσους καιρούς και χρόνια!

Από την Πλάκα, τη γειτονιά των Θεών, τον είχα τον καλό μου φίλο. Μικρό παιδί, μ' έπαιρνε από το χέρι ο πατέρας μου και με πήγαινε στο σπίτι του! Γελαστός και βαρύς, με κοιτάζε από ψηλά, τίποτε δεν μου 'λεγε!

- «Ό,τι του ζητήσεις με την καρδιά σου, με πίστη και αγάπη, θα σου το κάμει», μου 'λεγε ο πατέρας μου... Και τι δεν του ζητούσα τότε...! Να μεγαλώσω γρήγορα, να γίνω δυνατός, να νικώ τ' άλλα παιδιά στα παιχνίδια μας! Να βρίσκω φωλιές στα δέντρα, να πιάνω καβρούς στα λιβάδια, να γεμίζω χοχλιούς τη σακούλα μου! Να με αγαπούνε όλοι. Να πηγαίνω καλά στο σχολείο, να μ' αγαπάνε οι δασκάλοι μου και τ' άλλα παιδιά.

- «Αμα αγαπάς τον εαυτό σου, άμα τονε προσέχεις, άμα δεν τονε ντροπιάζεις ποτέ, άμα κάνεις τη δουλειά σου γρήγορα και σωστά, άμα αγαπάς το δίκιο και το σωστό, θα σε αγαπούνε όλοι!» μου είπε μια όμορφη ανοιξιάτικη βραδιά, αμίλητος και σοβαρός. Και τα 'χα τα λόγια του χαρτί και καλαμάρι, και τα 'χα τα λόγια του άστρο και οδηγό!

Και ανέβαινα σιγά σιγά, αργά αλλά σταθερά. Και πήγαινα ταχτικά στο σπίτι του και τα λέγαμε σιωπηλοί και αμίλητοι. Και περάσανε χρόνια πολλά. Και ήρθανε μπόρες, και ήρθανε συννεφιάς, και ήρθανε αντάρες. Και ήρθε ο πόλεμος, και ήρθε η κατοχή, και ήρθαν οι πείνες, οι στερήσεις, οι θάνατοι! Αυτός εκεί.

- Μη φοβάσαι, μου 'λεγε, θα ρθει η εσπερία, θά 'ρθει η ανάσταση. Να είσαι ο ίδιος. Πιο σκληρός στον εχθρό, πιο καλός στο φίλο σου.

Και ήρθε η Λευτεριά! Φύγανε οι δαιμόνιοι από την πατρίδα μας, ελευθερωθήκαμε! Μπήκε στον αγώνα μαζί μας ο φίλος μου, ο καλός μας φίλος. Αξιωματικός, καβαλάρης, πολεμιστής, ελευθερωτής. Υπεραποστής των πτωχών, γιατρός για τους αρρώστους, προσηνής, καλός, σκληρός, παλικάρι!

Και περάσανε τα χρόνια, τα χρόνια. Και πήγα στη μεγάλη πατρίδα του φίλου μου, στο μεγάλο του σπίτι και τον εβρήκα πάλι! Γελαστός και καλός, με υποδέχθηκε. Καλώς όρισες στο μεγάλο μου σπίτι! μου είπε σιωπηλός και καλός... Εγώ έκαμα χαρά, με σεβασμό τονε καμάρωνα το λεβέντη, τον ανδρειμένο!

Πέρασα δύσκολες ώρες στην όμορφη Μακεδονία μας, στον τόπο του φίλου μου. Πέρασα όμως κι όμορφες ώρες στη γειτονιά του φίλου μου. Πέρασα και γεμάτες ώρες στην πλούσια, λεβέντικη γη του! Πέρασα τα πρώτα χρόνια τα επαγγελματικά μου, όπως και τα τελευταία, στην όμορφη πατρίδα του καλού μου φίλου.

Δύσκολα, μα όμορφα χρόνια... Γεμάτα ερείπια, γεμάτα πόνο και οδύνη, αγόνη τρι-

χρονη σκληρή κατοχή των Γερμανών και των Βουλγάρων. Νεκροί, τραυματίες, αγνοούμενοι, γεμάτη αίμα και όλεθρο! Σκληρή, σκληρότατη η αντίσταση του λαού της, πολύ πιο δύσκολη, πιο γιγαντιαία από τη δική μας στην Κρήτη και στην άλλη Ελλάδα. Κι ο καλός μου φίλος, ο τροπαιοφόρος, μπροστά πάντα στους αγώνες μας, μαζί με τους μαχητές της λευτεριάς, με τους μαχητές της ειρήνης, με τους μαχητές του δικαίου, με τους Ελληνες μαχητές!

Θολές οι μέρες, κατασκοτεινές οι νύχτες, με όλες τις προπαγάνδες να οργιάζουν, να σκοτώνουν, να δολοφονούν, να εξαφανίζουν! Αγώνίζεται η πατρίδα μας, η Ελλάδα μας, να σταθεί στα πόδια της, να ορθοποδήσει, να καθαρίσει τη θολή και συγκεχυμένη κατάσταση. Και πάντα μπροστά ο καλός μου φίλος, βοηθά, μάχεται μαζί μας! Τα καταφέραμε. Νικήσαμε τους εχθρούς, τους δώξαμε έξω από τα σύνορά μας. Αναπνεύσαμε καθαρό αέρα της λευτεριάς, καθαρό αέρα της ειρήνης!...

Και περνούν τα χρόνια, τα χρόνια, τα χρόνια! Και βαρύνανε τα πόδια μας, τα μέλη μας, όλα! Και μαζευθήκαμε στην όμορφη πόλη μας, όλοι! Και κάθε μέρα συζητούμε και λέμε, και λέμε, και λέμε! Παλιά μεγαλεία, αγάπες, βάσανα, μια ολόκληρη ζωή! Η καρδιά μας παραμένει γερή! Το μυαλό μας λαμπάνει! Ολοκληρώσαμε τον κύκλο μας, τον κύκλο, τον κύκλο! Λίγες οι επιθυμίες μας, πιο απλές, πιο σωστές, πιο ανθρώπινες. Δημιουργήσαμε, βοηθήσαμε εκεί που έπρεπε. Δημιουργήσαμε συνέχεια, τις βλέπομε, τις θαυμάζομε!

Ήσυχα κι αθόρυβα, περνούμε τις ημέρες μας εν ειρήνη, τις νύχτες μας λευκές και πάσης σατανικής φαντασίας απαλλαγμένες!... Τον καλό μου φίλο όμως, τον μπιστικό μου, τον μπεσαλή μου φίλο, που του 'λεγα τα βάσανα, όλα μου τα όνειρα, όλες μου τις δυσκολίες, τον έχω! Πηγαίνω τακτικά στο μικρό του σπιτάκι, στο παλαινό του σπιτάκι, που έχει κι εδώ στην όμορφη πόλη μας, και τονε βρίσκω τακτικά! Έχει ωραία καθίσματα, έχει καθαριότητα, μυρισμένη καθαριότητα, υποβλητική καθαριότητα! Καθίζω στο μισοσκόταδο, του προσφέρω ένα μικρό δωράκι πάντα, και τα λέμε ώρα πολλή, αμίλητοι, σιωπηλοί!

Κοιτάζομε ο ένας τον άλλο, καθαρά, βαθιά, μέσα στα μάτια! Ανθρώπου δεν το λέω πια, πάω ταχτικά. Μυστική 'ναι η παρέα μας, χρόνια και χρόνια! Μυστική 'ναι η φιλία μας, μυστική 'ναι η αγάπη μας!

«Έχω κι εγώ ένα μυστικό μες στην καρδιάς τα βάθη». Και τι ζητώ τώρα εγώ, κι όλοι εμείς που βαδίζομε ολοταχώς προς την Δύση, από τον καλό, τον μπιστικό μου φίλο, μέσα στο όμορφο, μυρισμένο, ολόκαθαρο σπιτάκι του, κοντά στο λιμάνι της όμορφης πόλης μας; Όχι μεγάλα πράγματα:

- Πέρασαμε μια ζωή φουρτουμισμένη. Κατοχή, σκληρή αντίσταση στον αδυσώπητο εχθρό. Τρίχρονης εμφύλιος μετά. Παντρευθήκαμε, κάναμε παιδιά, είδαμε εγγόνια. Πέρασαμε αβάσταχτους πόνους. Τα περάσαμε όλα με εγκαρτέρηση, με ελπίδα, με προσμονή. Και τι ζητούμε τώρα από τον μεγαλοδύναμο Θεό, και από τον παλιό, καλό μου φίλο (ήρθε η ώρα να πω το μυστικό μου), τον μεγαλομάρτυρα, τον Άγιο Δημήτριο;

- Ένα ήσυχο ταξίδι μέχρι το αιώσιο τέλος.

Ηράκλειο 10-10-1994

ΒΙΑΝΝΟΣ

Μες στο σκοτάδι της νύχτας και στις μέρας το φως το γλυκό λέξεις που ταιριάζουν για σένα, ω Βιάννος, πασχίζω να βρω. Κάθε σου άκρη μια μεγάλη ψυχή, απ' τα δικά σου σοκάκια τη λάμψη σου πάλι ο κόσμος σιωπηλός περιμένει να δει!! Την τόση σου ομορφιά κι εγώ σαστισμένη κοιτώ, στη ζεστή σου καρδιά αναπνέω, υπάρχω και ζω... Στην κάθε ματιά σου ένας έρωσ κρυφός, στους δικούς σου τους δρόμους περπατάει ο Θεός... Της γης φωτιά θα σε πω, πληγή της καρδιάς αυτού που δε ζει πια εδώ... Και μες στο παραλήρημά μου για σένα, λατρεμένη μου Βιάννος, μιλώ!

Ανθούλα Καναβάκη
Μαθήτρια Β' Λυκείου Βιάννου

Σημ. Β.Ν. Δημοσιεύοντας, με λίγες διορθώσεις, το παραπάνω στιχούργημα της μαθήτριας του Λυκείου της επαρχίας μας εκφράζομε τα συγχαρητήριά μας για την προσπάθειά της, καθώς και για την αγάπη και τα ευγενικά συναισθήματα που εκφράζει για τη γενέθλια γη. Συγχρόνως κάνομε τη σύσταση, τόσο στην ίδια όσο και σε όποιους άλλους αγαπούν την ποίηση και θέλουν να ασχοληθούν με αυτήν, να προσέχουν περισσότερο την έκφραση, τη στιχομουργία, το ρυθμό και άλλα χαρακτηριστικά του ποιητικού λόγου. Σ' αυτό θα τους βοηθήσει πολύ η μελέτη αξιόλογων ποιημάτων.

ΒΙΑΝΝΟΣ
ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑ
(ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ)

Όπως ανακοινώθηκε σε προηγούμενο φύλλο, το Β.Ν. εξέδωσαν με τον παραπάνω τίτλο συλλογή ποιημάτων που έχουν γράψει συνεπαρχιώτες μας αλλά και φίλοι της Βιάννου.

Αναφέρεται στον πρόλογο του βιβλίου αυτού και ανακινώθηκε από τις στήλες των Β.Ν. ότι οι εισπράξεις από την πώληση του θα διατεθούν για το Γηροκομείο Αγίας Μονής, για την Επιτροπή του Παν/κού Μνημοσύνου σε Α/σμο που πρέπει ν' ανοίξει για την συντήρηση του χώρου του Παν/κού Ηρώου, κι ένα μέρος για την ενίσχυση της εφημερίδας. Για τη διάθεση του βιβλίου προσφέρθηκαν πολλοί συνεπαρχιώτες.

Μας έστειλαν μέχρι σήμερα:
Νίκος Διανάκης από τα Χανιά 20.000

Μανόλης Σπανάκης από την Άνω Βιάννο 16.000
Μανόλης Παπαγιάννης Ηράκλειο 5.000
Δημ. Σχολείο Αμρά 27.000
Δημ. Σχολείο Αρβης 20.000
Μεμονωμένες πωλήσεις 11.400

Σύνολο 99.400
Από το ποσό αυτό παρακαλούμε τις Επιτροπές του Γηροκομείου και του Παν/κού Μνημοσύνου να στείλουν αποδείξεις για την παροχή 35.000 δρχ. η κάθε μία.

Το υπόλοιπο 29.400 θα δοθούν για την έκδοση του φύλλου των Β.Ν. μηνός Νοεμβρίου, γιατί δεν επαρκούν αυτά που είναι σήμερα στη διάθεσή τους.

Παρακαλούνται όσοι άλλοι συνεπαρχιώτες επιθυμούν να βοηθήσουν στη διάθεση βιβλίων να ζητήσουν τα αντίτυπα που θέλουν.

Νέοι επιστήμονες

• Ο Γιάννης Αντ. Δημόπουλος πήρε το πτυχίο του από τη Γυμναστική Ακαδημία της Μόσχας, καθώς και την ειδικότητα του φυσικοθεραπευτή.

• Η κ. Αταλάντη Μιχελογιαννάκη - Καραβελάκη που υπηρετεί ως δασκάλα στο "Παγκρήτιο Λύκειο" πήρε και το πτυχίο της από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης.

• Ο Δημήτρης Γεωργ. Κουφαλιτάκης πήρε το πτυχίο του από τη Γυμναστική Ακαδημία της Σόφιας.

ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ - ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ

ΓΙΑΚΑΘΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ

ΤΗΛ. 0895 / 22555 - 22449

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ

FINIKAS

500 μ. πριν από την είσοδο της Άρβης.

Εξυπηρέτηση σε κάθε είδους κοινωνικές εκδηλώσεις (αααβάνες, γάμους, βαπτίσεις κλπ.)

Για ομαδικές συνεντεύξεις με προσεννόηση τηλ. (0895) 71350

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ο Μητροπολίτης Πέτρας κ. Νεκτάριος, χοροστάτησε φέτος, κατά την εορτή της Αγίας Αικατερίνης, στον ομώνυμο ναό στην Άνω Βιάννο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ COMPOSTS ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Δρ. Β.Ι. Μανιός Γεωπόνος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου

Εισαγωγή

Η οργανική ουσία του εδάφους

Είναι γνωστός ο ρόλος της οργανικής ουσίας στο έδαφος και η επίδρασή της, άμεσα και έμμεσα, στην ανάπτυξη και απόδοση των φυτών. Ακόμη είναι γνωστό πως το ποσοστό της οργανικής ουσίας σ' ένα έδαφος σχετίζεται με τις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής, τη φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά του εδάφους και τη γεωργική μεταχείρισή του. Έτσι σε περιοχές με ξηροθερμικό κλίμα η περιεκτικότητα των εδαφών σε οργανική ουσία κυμαίνεται συνήθως σε χαμηλά επίπεδα, αφού αυτές οι συνθήκες δεν ευνοούν την ανάπτυξη μεγάλης φυτικής βλάστησης (περιορισμένα φυτικά υπολείμματα), αλλά και η σχηματιζόμενη οργανική ουσία αποδομείται πολύ γρήγορα. (Κοπονα, 1961, Παπανικολάου, 1968), Πολυζούπουλος, 1971). Τέτοιες περιοχές συναντούμε ιδιαίτερα στη νότια και νησιωτική Ελλάδα. Σ' αυτές τους ενοικεί περιοχές, εξαιτίας του ομοίου κλιματολογικού περιβάλλοντος, όπως αναπτυχθεί καλλιέργεια, όπως είναι η κτηνοτροφία, τα άνθη, τα εσπεριδοειδή κ.ά. που χαρακτηρίζονται για τις αυξημένες συνθήκες απαιτήσεις τους σε οργανική ουσία στο έδαφος.

Πρώτες ύλες παρασκευής composts

Οι περιοχές αυτές, με τις ανωτέρω καλλιέργειες, συνήθως δεν έχουν αυξημένη κτηνοτροφία που είναι μια σημαντική πηγή προσπορισμού οργανικού υλικού (κοπριάς) για τον εμπλουτισμό των εδαφών. Έχουν όμως γεωργικές βιομηχανίες που επεξεργάζονται τα προϊόντα που παράγονται από διάφορες καλλιέργειες, δίδοντας ταυτόχρονα αξιόλογες ποσότητες οργανικών υπολειμμάτων που μπορούν, όπως και η κοπριά, μετά από κατάλληλη επεξεργασία με την αερόβια βιολογική αποδόμησή τους (composting) να δώσουν οργανοχημικά υλικά (composts) για τον εμπλουτισμό των εδαφών σε οργανική ουσία.

Υποστρώματα με composts

Τα οργανοχημικά σκευάσματα που παράγονται από τα προηγούμενα οργανικά υπολείμματα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκτός από την εδαφοβελτίωση και στην παρασκευή διαφόρων μειγμάτων (υποστρωμάτων) που

χρησιμοποιούνται σε θερμοκηπιακές κυρίως καλλιέργειες και να αντικαταστήσουν, μερικώς τουλάχιστο, παρόμοια υποστρώματα που σήμερα κυρίως εισάγονται από το εξωτερικό.

1. Composting: Μια φυσική βιολογική διεργασία

1.1. Αποδόμηση οργανικής ύλης.

Η αποδόμηση της οργανικής ύλης αποτελεί, όπως είναι γνωστό, μια φυσική βιολογική διεργασία που ουσιαστικά συμβαίνει στη φύση από την εμφάνιση της ζωής και είναι συνδεδεμένη με τη διατήρηση και την αδιάκοπη ανανέωσή της. Το έδαφος ως φυσικός αποδέκτης όλων των οργανικών υπολειμμάτων και των νεκρών οργανισμών της επιφάνειας της γης, αποτελεί, με τους ζωικούς οργανισμούς του και την ποικιλόμορφη και πολυπληθή μικροχλωρίδα του, ένα τεράστιο χωνευτήρι κάθε μορφής οργανικής ύλης που φτάνει σ' αυτό, και ταυτόχρονα βασικό τροφοδότη της φυτικής βλάστησης.

1.2. Περιβαλλοντικά και άλλα προβλήματα υπολειμμάτων.

Τα διάφορα οργανικά υπολείμματα κατά κανόνα και έξω από τη φυσική διαδικασία, δεν επανέρχονται σήμερα στο έδαφος απ' όπου παρήχθησαν, με αποτέλεσμα αφ' ενός μεν να δημιουργούνται περιβαλλοντικά προβλήματα στον τόπο απόρριψής τους και αφ' ετέρου να προκαλείται υποβάθμιση των γεωργικών εδαφών. Η άμεση ή αμεσά επαναφορά στο έδαφος των τεραστίων αυτών ποσοτήτων οργανικών υπολειμμάτων που κατά κανόνα υποβελώνουν τις δυνατότητες του εδαφικού οικοσυστήματος, προκαλεί προβλήματα ανισορροπίας σ' αυτό, με εκδήλωση φυτοτοξικών και τροφικών συμπτωμάτων στα φυτά. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί με την επεξεργασία των οργανικών υπολειμμάτων εκτός εδάφους, που ουσιαστικά αποτελεί μια απομίμηση της αερόβιας βιολογικής αποδόμησης που συμβαίνει φυσiolογικά στο έδαφος και αποδίδεται διεθνώς με τον όρο Composting.

2. Τεχνική και βασικοί παράγοντες του Composting.

Στην πράξη η αερόβια αποδό-

μηση των οργανικών υλικών με τη διαδικασία του composting πραγματοποιείται κατά κανόνα σε σωρούς (συράδια), τραπέζοειδούς διατομής με πλάτος βάσης 2-3 μ., ύψος γύρω στο 1,5 μ. και μήκος απεριόριστο (Colueke, 1984). Πριν από τη διαμόρφωση των σωρών, το προς αποδόμηση υλικό προετοιμάζεται με τον τεμαχισμό του, αν είναι χονδροειδές υλικό, και με την προσθήκη νερού και αζώτου αν είναι απαραίτητα, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω. Στόχος αυτής της προετοιμασίας είναι η εξασφάλιση των άριστων κατά το δυνατόν συνθηκών υγρασίας, θερμοκρασίας και οξυγόνου, μαζί με την επαρκή παρουσία αζώτου, για την ανάπτυξη της μικροχλωρίδας.

2.1. Μικροχλωρίδα

Η μικροχλωρίδα που πραγματοποιεί την αερόβια βιολογική αποδόμηση των οργανικών υπολειμμάτων υπάρχει φυσιολογικά σ' αυτά, προερχόμενη από το έδαφος, τον αέρα και το νερό και δεν είναι απαραίτητη η επίπλέον προσθήκη μικροβιακού μολύσματος (Obrist, 1956).

2.2 Μέγεθος τεμαχιδίων

Το μέγεθος των τεμαχιδίων του υλικού επηρεάζει σημαντικά τη μικροβιακή δραστηριότητα, αφού ο πολυτεμαχισμός του σε μικρά τεμάχια αυξάνει την επιφάνεια τη δύναμνη να προσβληθεί από τα εξοκκυματικά ένζυμα των μικροοργανισμών, αλλά και ταυτόχρονα μειώνει τα κενά του αέρα που αποτελεσματικά τη γρήγορη επικράτηση αναερόβιων συνθηκών. Ταυτόχρονα το αρχικό μέγεθος των τεμαχιδίων του υλικού επηρεάζει αναλογικά και την κοκκομετρική σύνθεση του τελικού compost και είναι γνωστό πως αυτό δεν είναι επιθυμητό να βρίσκεται σε κατάσταση σκόνης (Gray and Biddlestone, 1974). Από πειράματα που έχουν γίνει φαίνεται ότι το άριστο μέγεθος των τεμαχιδίων είναι μεταξύ του 1,5 και 7,5 cm περίπου (Gray and Biddlestone, 1974, Golueke, 1984).

2.3 Υγρασία

Το άριστο επίπεδο υγρασίας είναι διάφορο για κάθε κατηγορία υλικού και συνδέεται άμεσα με τις υδατικές ιδιότητές του. Αν λάβουμε υπόψη μας ότι το 30% των πόρων μεταξύ των τεμαχιδίων πρέπει να καταλαμβάνεται από αέρα, για τη διατήρηση των αερόβιων συνθηκών (Finstein and Moris, 1975), γίνεται αντιληπτό ότι η περιεκτικότητα του υλικού σε νερό δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 70% του νερού που απαιτείται για τον κορμό του. Με βάση τα ανωτέρω οργανικά υλικά η άριστη υγρασία κυμαίνεται από 45% (λεπτόκοκκα υλικά) μέχρι και 60% (χονδροκόκκα υλικά) σε υγρή βάση (Schulze, 1965, Manios and Balis, 1983).

2.4 Σχέση C/N

Τα διάφορα οργανικά υπολείμματα έχουν συνήθως μια υψηλή αναλογία C/N. Οι μικροοργανισμοί κατά την αποδόμηση των οργανικών ενώσεων απομολώνουν το 1/3 περίπου του μεταβολιζόμενου C και τον υπόλοιπο χρησιμοποιούν ως CO₂ (Alexander, 1961). Η περι-

εκτικότητα κατά μέσο όρο του μικροβιακού κυττάρου σε C και N είναι 50% και 5% αντίστοιχα που σημαίνει ότι κατά μέσο όρο η σχέση C/N στο μικροβιακό κύτταρο είναι 10/1 (Waksman and Starkey, 1931). Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η άριστη τιμή της σχέσης C/N, στο προς χώνευση υλικό είναι εκείνη του 30/1 (Cappaert et al., 1976 a, Manios and Ballis, 1983).

2.5 Αντιδραση (pH)

Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει έμμεσα την αποδόμηση του υλικού είναι το pH του, δεδομένου ότι ασκεί καθοριστικό ρόλο στο φάσμα των αναπτυσσόμενων μικροοργανισμών. Ως άριστο pH για το composting θεωρείται εκείνο της ελαφρώς αλκαλικής περιοχής, δεδομένου ότι ευνοεί τη δραστηριότητα των βακτηρίων χωρίς να περιορίζει σημαντικά εκείνη των μυκήτων (Schulze, 1965, Cappaert et al., 1976 a, Manios and Ballis 1983). Δεν είναι όμως απαραίτητη η διόρθωση του pH του υλικού, πριν από την έναρξη εφαρμογής του composting, δεδομένου ότι με την έναρξη της χώνευσης το pH ανεβαίνει στην ελαφρώς αλκαλική περιοχή εξαιτίας κυρίως της ελευθέρωσης αμμωνίας (Hoyle and Mattinly, 1954).

2.6 Θερμοκρασία

Άμεσως μετά τη διαμόρφωση του σωρού με το προετοιμασμένο υλικό αρχίζει η μικροβιακή δράση που ερχεί ως αποτέλεσμα, με την ελευθέρωση ενέργειας, την άνοδο της θερμοκρασίας του σωρού και αφού τα εξωτερικά στρώματα του επενεργούν θερμομονωτικά στα εσωτερικά. Έτσι στα πρώτα δύο ή τρία 24/ωρα η θερμοκρασία μπορεί να υπερβεί και τους 70° C και να διατηρηθεί σ' αυτό το επίπεδο για αρκετές μέρες. Συνήθως όμως μετά από την πάροδο 10 ημερών η θερμοκρασία αρχίζει να πέφτει εξαιτίας της εξάντλησης του διαθέσιμου οξυγόνου. Σ' αυτό το σημείο είναι απαραίτητη η επέμβαση οξυγόνωσης του υλικού που μπορεί να γίνει είτε με το γύρισμα (ανακάτεμα) του σωρού είτε με την παροχή αέρα υπό πίεση στη βάση του σωρού, είτε ακόμη με αναρρόφησή των ελεγχόμενων αναρρώσεων που ζα του υλικού και την αντικατάστασή τους με ατμοσφαιρικό αέρα. Η άριστη θερμοκρασία για τη μικροβιακή δραστηριότητα στους σωρούς του composting θεωρείται εκείνη μεταξύ των 50 και 65° C (Waksman et al., 1939, Stutzenberger et al., 1970).

3. Εφαρμογές του composting

Η ποιότητα του compost εξαρτάται κυρίως από την πρώτη ύλη ή από το μείγμα των πρώτων υλών, αλλά επηρεάζεται και από τη σωστή εφαρμογή του composting.

Το κόστος παραγωγής είναι ακόμη ένα βασικό στοιχείο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση, μια και η τιμή διάθεσης του παραγόμενου compost, ως απλού εδαφοβελτιωτικού σε χύμα κατάσταση, δεν μπορεί να υπερβαίνει την τρέχουσα τιμή της κοπριάς γενικά.

Κατωτέρω παραθέτονται εντελώς συνοπτικά ορισμένα στοιχεία για διάφορα οργανικά υπολείμματα σχετικά με την εφαρμογή του composting.

3.1. Εκχυλισμένη ελαιοπυρήνα (πυρηνόξυλο).

Από οικονομικής πλευράς η εκχυλισμένη ελαιοπυρήνα δεν παρουσιάζει σήμα ενδιαφέρον για την παραγωγή compost, εξαιτίας της αξιοποίησής της ως καύσιμης ύλης.

3.2. Ελαιοπυρήνα φυγοκεντρικών ελαιοπυρήνων.

Η ελαιοπυρήνα των φυγοκεντρικών ελαιοπυρήνων, ελα-

της μεγάλης περιεκτικότητάς της σε νερό (γύρω στο 50% σε υγρή βάση) πολλές φορές δε συμφέρει να μεταφερθεί από τα απομακρυσμένα ελαιοουργεία στα πυρηνελαουργεία για εκχύλιση. Σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή compost στον τόπο παραγωγής της.

Πλεονέκτημα του compost της ελαιοπυρήνας γενικά θεωρείται η μεγάλη διάρκεια παρουσίας του στο έδαφος εξαιτίας της υψηλής περιεκτικότητάς του σε λιγνινοκυτταρινικό σύμπλοκο (πυρήνα ελαιοκάκπου).

3.3. Φύλλα ελιάς

Τα φύλλα που συγκεντρώνονται στα ελαιοουργεία παρέχονται χωρίς χρέματα, μέχρι σήμερα, και αποτελούν πολύ καλή πρώτη ύλη για την παρασκευή compost. Το κόστος μεταφοράς τους είναι σχετικά υψηλό εξαιτίας του μεγάλου όγκου τους. Η μεγάλη Ε.Σ. του παραγόμενου compost επιβάλλει τη χρησιμοποίησή του σε μικρές αναλογίες ή το ξηραμένο ή το ξηραμένο με νερό πριν από τη χρησιμοποίησή του (Μανιός κ.ά., 1984 β).

3.4. Στέμφυλα οινοποιείων

Χαρακτηριστικό των στεμφύλων είναι η αυξημένη περιεκτικότητά τους σε N, που όμως δεν είναι άμεσα διαθέσιμο στους μικροοργανισμούς αποδόμησης εξαιτίας του εγκλωβισμού του, κατά το μεγαλύτερο μέρος, σε στα γίαργα. Για το λόγο αυτό σκόπιμη είναι η προσθήκη μικρής ποσότητας ανόργανου N (0,2%), κατά την έναρξη της χώνευσης. Ακόμη, η σχετική ανθεκτικότητα των γίαργων στη μικροβιακή αποδόμηση, συμβάλλει στη μεγάλη διάρκεια παραμονής του παραγόμενου compost στο έδαφος.

3.5. Κληματίδες αμπέλου.

Οι κληματίδες αμπέλου έχουν το μειονέκτημα της μεγάλης διασποράς και την ανάγκη άλεσής τους πριν από τη χώνευση. Το παραγόμενο όμως compost είναι υψηλής ποιότητας σε μεγάλες ποσότητες.

3.6. Κοπριές. Οι περισσότερες κοπριές και ιδιαίτερα η κοπριά των ορνίθων έχουν αυξημένη περιεκτικότητα σε N και αντίστοιχα χαμηλή σχέση C/N και επομένως δεν είναι απαραίτητη η προσθήκη ανόργανου N κατά την έναρξη της χώνευσης.

3.7. Φλοιοί δασικών δέντρων

Οι φλοιοί των δασικών δέντρων, που συγκεντρώνονται στα εργοστάσια χαρτοπολτού,

παρουσιάζουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον που έχουν γίνει, μέχρι σήμερα, πολυάριθμες μελέτες ανά τον κόσμο πάνω στην παρασκευή compost απ' αυτούς και στις δυνατότητες αξιοποίησής τους κυρίως σε αντικατάσταση της τύρφης στα διάφορα υποστρώματα (Wilson, 1984, Cappaert, et al., 1976b, De Vleeschauwer, et al., 1979).

3.8. Λέπυρα ρυζιού και υπολείμματα εκκοκιστηρίου θάμπακος.

Από τα υλικά αυτά υπάρχουν αξιόλογες ποσότητες στην Ελλάδα και παρουσιάζει ενδιαφέρον η αξιοποίησή τους στην παραγωγή composts.

3.9. Δημοτικά απορρίμματα.

Οι τεράστιες ποσότητες αυτών των υλικών και τα προβλήματα που δημιουργούν, για το περιβάλλον και τον άνθρωπο, οδήγησαν στην εφαρμογή του composting σ' αυτά, ως μέθοδο διάθεσής τους, παρά τις δυσκολίες που παρουσιάζουν στην επεξεργασία τους. Βασικό πρόβλημα του παραγόμενου compost, εκτός από το υψηλό κόστος παραγωγής του, είναι η πρακτικότητά του σε βαριά μέταλλα, που ποικίλλει από πόλη σε πόλη και από χώρα σε χώρα, ανάλογα με την προέλευση των απορριμμάτων (οικιακά, βιομηχανικά κλπ).

3.10. Λάσπη βιολογικού καθαρισμού λυμάτων (ΛΒΚΛ)

Το υλικό αυτό παρουσιάζει το πλεονέκτημα της εύκολης επεξεργασίας του, αλλά έχει αυξημένη περιεκτικότητα σε βαριά μέταλλα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Αγροτεμάχιο 6,5 στρεμμάτων 500 μ. από τη θάλασσα Πληρ. τηλ. (01) 5141673, Κικιάκη Ελένη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο 6.500 τ.μ. στη θέση "Ληστών" (περιοχή Σκούρου), 300 μ. περίπου από τη θάλασσα. Τηλ. (01) 2516472 και (081) 230317

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ 1) Στη θέση "Τροχάλιοι", έξω από την Άρβη, αγρόκτημα 6 περίπου στρεμμάτων, 300 μ. από τη θάλασσα, κατάλληλο για οικόπεδο και για καλλιέργειες (πρώιμα κηπευτικά κλπ). 2) αγρόκτημα 40 περίπου στρεμμάτων στη θέση "Σκλαβερού" με πρόσοψη 70 μ. στον επαρχιακό δρόμο μεταξύ Ηρώου (Αμυρά) και Βιάννου, κατάλληλο για λατομείο, βενζιναδικο, κέντρο κτηνοτροφικής επιχείρησης κ.ά. Τηλ. (0895) 31469

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στην Άρβη 31469 παραθεριστική κατοικία 70 μ², με φως, νερό και εσοπλισμένη κουζίνα. Τιμή 4.000.000 με μικρές ευκολίες. Τηλ. (01) 2237744 ώρες 5-10 μ.μ. (Εμμ. Σταυρακάκης).

Διόρθωση: Ο αριθμός Λ/σμού στην Α.Τ.Ε. που μπορούν να καταθέσουν τη συνδρομή τους όσοι εξυπηρετούνται μ' αυτό τον τρόπο, είναι: 157 01 024723 48 και όχι όπως εσφαλμένα είναι ανακινωθεί στο προηγούμενο φύλλο των Β.Ν. Μπορούν επίσης να τη στείλουν ταχυδρομικώς στη διεύθυνση των Β.Ν. ή να την πληρώσουν στα βιβλιοπωλεία Αστρακινάκη Πλ. Ελευθερίου Βενιζέλου (Λιοντάρια), Κουναλάκη, Εβανς 82 ή στο φωτογραφείο του Μ. Σπανάκη στην Άνω Βιάννο.

Πιστώσεις στα σχολεία
Για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων του Νομού Ηρακλείου χορηγούνται σε Δήμους και Κοινότητες 190 εκ. δρχ.
Από το ποσό αυτό χορηγούνται στις Κοινότητες τις επαρχίας μας:

Αμυρών	800.000
Άνω Βιάννου	1.800.000
Καλαμίου	250.000
Χόνδρου	250.000

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Καθιστούμε γνωστό στους κατοίκους της Επαρχίας Βιάννου ότι με την 15/10/94 λειτουργεί στην Περβόλα Χόνδρου νέο πρατήριο υγρών καυσίμων - λιπαντικών και ειδών αυ/του.
Γ. ΨΑΡΟΛΟΓΑΚΗΣ

Διόρθωση

Στο προηγούμενο φύλλο 196 στον άρθρο "ΜΕ ΠΟΛΛΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ" 2η στήλη 15 σειρά παρελείφθη μια ολόκληρη σειρά. Το σωστό είναι: «... επωφεληθούν με-

σω του Νομαρχιακού Συμβούλου, όπου θα έχουν τη συμπάρταση και του τρίτου Νομαρχιακού Συμβούλου που εκλέχτηκε ως υποψήφιος άλλης επαρχίας».

"ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ"

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών
Εκδότης - Διευθυντής
Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Οδός Γκερόλα 1 Τηλ. 281.654

Φιλολογική επιμέλεια κεμένων
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΛΙΑΣ
Ανωγείων 35 Τηλ. 256.435

Ετήσιες συνδρομές

Ιδιωτών δρχ. 1.000
Κοινοτήτων - Σχολείων - Ενοριών » 1.500

Εμβάσματα: Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Επιστολές για την ύλη:
Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: Γκερόλα 1 Ηράκλειο
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστριαύ 39 Ηράκλειο

Χειρόγραφα δημοσιεύσιμα ή μη δεν επιστρέφονται. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ Β.Ν.

Ζαχαρίας Αγγουράκης 5.000
Μανόλης Σταυρακάκης 5.000
Τιμόθεος Λιονάκης 10\$
Αυστραλίας Νικόλαος Δασκαλάκης 5.000
Νικόλαος Δ. Μανουσάκης 10.000
στη μνήμη Νικολάου Ανδρ. Μανουσάκη

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

κίνδυνα.

Η διάθεση ενός πριονιού για λίγες ώρες θα διευκολύνει αρκετά την οδήγηση των τροχοφόρων, αλλά και θ' απομακρύνει τον κίνδυνο ατυχημάτων.

Το αξιούνουν οι εκατοντάδες οδηγοί που διασχίζουν

το δρόμο αυτό καθημερινά.

Το απαιτούν οι χιλιάδες επιβάτες, οι οποίοι διαβλέπουν τον κίνδυνο που διατρέχουν σε κάθε ταξίδι τους στο δρόμο αυτό.

Ζητούν ετοιμότητα και ενδιαφέρον για την πρόληψη του κακού και όχι την έκφραση συμπόνιας γι' αυτό, όταν συμβεί.

ΝΑ ΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥΝ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Με τις πρώτες βροχές που έπεσαν, πολλοί αγροτικοί δρόμοι στην επαρχία έγιναν δύσβατοι για τα αυτοκίνητα, που αυτή την περίοδο θα υπάρχει αυξημένη διακίνηση σ' αυτούς.

Η Νομαρχία Ηρακλείου πρέπει να θέσει στην διάθεση των Κοινοτήτων το απα-

ραίτητο Γκρέντ για να τους καθαρίσει πριν πιάσουν οι πολλές βροχές.

Η άνετη διακίνηση των αυτοκινήτων στους δρόμους αυτούς δεν εξυπηρετεί μονάχα τους κατοίκους της επαρχίας, αλλά και την Εθνική Οικονομία πολύπλευρα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΧΑΙΑ

Το προσωπικό του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου στο Καστρί επισημαίνει τον κίνδυνο που υπάρχει να συμβούν ατυχήματα στη διασταύρωση των δρόμων που οδηγούν στο δικαστήριο.

Η τοποθέτηση ενός σχετικού σήματος είναι ανάγκη

να γίνει αμέσως. Ας προχωρήσει λοιπόν η τροχαία ή οποια άλλη υπηρεσία έχει τη σχετική αρμοδιότητα. Η δαπάνη είναι μικρή, που οι κάτοικοι είναι διατεθειμένοι να την καλύψουν. Χρειάζεται μονάχα πρωτοβουλία. Πιστεύουμε να βρεθεί κάποιος να την πάρει.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Ευεργετικές βροχές έπεσαν και όλο το Νοέμβριο. Δεν έλειψαν και οι χαμηλές θερμοκρασίες και οι βοριάδες. Όμως οι αγρότες της επαρχίας μας λένε πως η χρονιά ξεκίνησε καλά. Ευχή μονάχα να μη δημιουργηθούν προβλήματα με πλημμύρες και ανεμοθύελλες.

Οι ελιές φάνηκαν καλά και το λιομάζωμα ξεκίνησε από την παραλιακή ζώνη.

Τα βροχόμετρα που είναι τοποθετημένα στην επαρχία έδειξαν.

Στο Γυμνάσιο	250 χιλ.
Στον Κερατόκαμπο	198 »
Στους Καψάλους	197 »
Στην Άρβη	164 »

Γιορτή των ηλικιωμένων στο ΚΑΠΗ Άνω Βιάννου

Με μεγάλη επιτυχία έγινε η γιορτή των ηλικιωμένων στο ΚΑΠΗ της Βιάννου στις 3 Οκτωβρίου.

Η γιορτή άρχισε με ομιλία της Ξανθούλας Αγαπάκη, υπαλλήλου της Κοινότητας Άνω Βιάννου, με θέμα "Η τρίτη ηλικία". Το περιεχόμενο της ομιλίας ήταν πλούσιο σε έκφραση, γεμάτο από θάρρος και κουράγιο στα μέλη του ΚΑΠΗ και σε όλους τους παρευρισκομένους.

Οι κοπέλες του ΚΑΠΗ είχαν ετοιμάσει πλούσιους μεζέδες και παραδοσιακά γλυκά, καθώς και πολλά αναψυκτικά.

Τα έξοδα της εκδήλωσης έγιναν από τους Περικλή

Βλαχάκη και Κλειώ Αγαπάκη, υπαλλήλους του Συν/σμού Βιάννου.

Τη γιορτή τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Κοινότητας κ. Δημήτρης Πλαντζουνάκης και ο Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου κ. Δημήτρης Ζαμπουλάκης και πολλοί άλλοι Βιαννίτες. Στα μέλη του ΚΑΠΗ η Ξανθούλα Αγαπάκη είπε πολλές και όμορφες ματινάδες και τους έδωσε κέφι και όρεξη πολλή.

Στο τέλος της γιορτής προσεφέρθη δώρο στο πιο ηλικιωμένο μέλος του ΚΑΠΗ.

Τυχερή της γιορτής ήταν η κ. Μαρία Περτσουλή, η μεγαλύτερη στην ηλικία.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καλαμίου, με σκοπό να τιμήσει όσους απόμειναν και εξακολουθούν να ζουν σήμερα στο Καλάμι (στο χωριό), προγραμματίζει μια μικρή τελετή ανήμερα της Πρωτοχρονιάς.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εκκλήσιασμό του Δ.Σ. στον πολιούχο του χωριού Άγιο Γεώργιο, δοξολογία για το καλωσόρισμα του καινούριου χρόνου και μικρή δεξίωση στα καφενεία του χωριού. Με την εκδήλωση αυτή θέλουμε να τιμήσουμε τους ηλικιωμένους κατοίκους του χωριού που εξακολουθούν να ζουν και να διατηρούν σε ζωντάνια τον οικισμό και δεν τον εγκαταλείφουν και να ζήσουν στην Ψαρή Φοράδα, του του Φαφλέγγο, του Ηράκλειο ή την Αθήνα.

Το χωριό που έσφυζε κάποτε από ζωή (στην απογραφή του 1981 είχε πάνω από 400 κατοίκους και σχεδόν όλοι τους είναι υπερήλικες.

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
Βαγγέλης Τζανάκης

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Συνέχεια από τη σελ. 1

χρόνια.

Σιγά σιγά αλλά σταθερά η τάση αυτή διαμορφώνεται και στην ελληνική αγορά. Και ενώ όλα αυτά συμβαίνουν στην αγορά, οι παραγωγοί μας προσπαθούν πολλές φορές μόνοι τους να πουλήσουν τα προϊόντα τους. Χαρακτηριστικό αυτής της κατάστασης είναι ο μεγάλος αριθμός παραγωγικών αδειών που ζητούν οι παραγωγοί για να πουλούν στις λαϊκές αγορές. Μόνο για την περιοχή Τυμπακίου εκδίδονται κάθε χρόνο πάνω από 500 άδειες λαϊκών αγορών.

Λείπει η μαζική συγκέντρωση της παραγωγής και η μαζική διαπραγμάτευση. Η εμπορική δραστηριότητα είναι διάσπαρτη σε πολλούς φορείς. Δεν υπάρχει συντονισμός. (Πολλές φορές στις αγορές του εξωτερικού υπάρχει το μοναδικό φαινόμενο του ελληνοελληνικού ανταγωνισμού).

Η κακή εμπορική εμφάνιση της ντόπιας παραγωγής που οφείλεται:

- σε ποικιλίες που δεν θέλει η κατανάλωση
- σε υποβαθμισμένη ποιότητα λόγω της υπερβολι-

κής χρήσης χημικών (λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, φυτορρυθμιστικών ουσιών)

- σε προσβολές από εχθρούς και ασθένειες
- σε κακή συσκευασία.

Το υψηλό κόστος παραγωγής και διάθεσης που οφείλεται κυρίως στα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής γεωργίας, κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι:

- το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του παραγωγού
- ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος
- το υψηλό κόστος του νερού άρδευσης
- η έλλειψη προγραμματισμού της παραγωγής
- η έλλειψη της κατάλληλης υποδομής (ψυκτικοί θάλαμοι, σύγχρονα συσκευαστήρια, συστήματα επικοινωνίας, οργανωμένο δίκτυο μεταφορών).

Η πρωτόγονη κατάσταση που επικρατεί στις μεταφορές, τη διανομή και το εμπόριο.

Στη χώρα μας επικρατούν μικρές εμπορικές επιχειρήσεις οικογενειακού τύπου με πολλές ελλείψεις σε οργάνωση, υποδομή, κεφάλαια, στελέχη.

Το παράδειγμα του Μαρόκου

Τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν στο Μαρόκο μεγάλοι μεγέθους θερμοκηπιακές εκμεταλλεύσεις (600-800 στρεμμάτων). Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν γαλλικά, ισπανικά και ολλανδικά κεφάλαια και τεχνολογία. Η τάση που υπάρχει σήμερα στην Ολλανδία είναι η μεταφορά θερμοκηπιακών επιχειρήσεων στο Μαρόκο. Το Μαρόκο παράγει φτηνά προϊόντα, καλής ποιότητας κυρίως τη χειμερινή περίοδο (από Δεκέμβριο μέχρι Απρίλιο, δηλαδή συμπίπτει χρονικά με τη δική μας παραγωγή). Η παραγωγή έχει απόλυτα προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής αγοράς.

Η μαροκινή τομάτα κατέκτησε την ευρωπαϊκή αγορά

Μέσα σε 6 χρόνια (1987-93) η μαροκινή τομάτα κέρδισε την τρίτη θέση στην παγκόσμια αγορά τομάτας.

Ολλανδία: παράγει 550 χιλ. τόννους

Ισπανία: παράγει 270-300 χιλ. τόννους

Μαρόκο: παράγει 150-170 χιλ. τόννους

Μέσα στα 6 χρόνια από ελάχιστα στρέμματα θερμοκηπιακής τομάτας καλλιέργησε το 1993 23.000 στρέμματα τομάτας μέσα στα θερμοκήπια.

Η μαροκινή τομάτα απειλεί σήμερα την ευρωπαϊκή παραγωγή. Γνωστά είναι τα επεισόδια στα γαλλικά λιμάνια, που οι Γάλλοι αγρότες καταστρέφουν τις εισαγόμενες μαροκινές τομάτες. Οι εξαγωγές μαροκινής τομάτας στη Γαλλία το 1993 ξεπέρασαν τους 110.000 τόννους.

Οι λόγοι διείσδυσης της μαροκινής τομάτας στην ευρωπαϊκή αγορά είναι η υψηλή ποιότητα, η πρωιμότητα, η ανταγωνιστική τιμή (συμπίεσμένο κόστος λόγω εισαγόμενες μαροκινές τομάτες. Οι εξαγωγές μαροκινής τομάτας στη Γαλλία το 1993 ξεπέρασαν τους 110.000 τόννους. Οι λόγοι διείσδυσης της μαροκινής τομάτας στην ευρωπαϊκή αγορά είναι η υψηλή ποιότητα, η πρωιμότητα, η ανταγωνιστική τιμή (συμπίεσμένο κόστος λόγω εισαγόμενες μαροκινές τομάτες. Οι εξαγωγές μαροκινής τομάτας στη Γαλλία το 1993 ξεπέρασαν τους 110.000 τόννους.

Το 1986 καταργήθηκε ο κρατικός οργανισμός εξαγωγών και στη θέση του δημιουργήθηκε μια μικρή ομάδα ισχυρών και καλά οργανωμένων εξαγωγικών επιχειρήσεων (όμιλοι και εταιρείες μεταξύ παραγωγών - εμπόρων - εξαγωγέων). Δίπλα σ' αυτές δραστηριοποιήθηκαν πολλές μικρές επιχειρήσεις με σύγχρονες δομές οργάνωσης και μάρκετινγκ. Το 1987 πέντε όμιλοι δημιούργησαν μια κοινή συντονιστική επιχείρηση, την ATLAS FRUIT BOARD (A.F.B.), που καλύπτει το συντονισμό στα στάδια: συσκευασία - εσωτερική μεταφορά - αποθήκευση - φόρτωση επί του πλοίου.

Η συνεργασία αυτή των εξαγωγικών οίκων κάτω από την επίβλεψη και τον συντονισμό της A.F.B. προσφέρει πολυάριθμα και πρακτικά αποτελέσματα στους εξαγωγείς, όπως:

• κάθε όμιλος ή εταιρεία εξαγωγής διατηρεί την απόλυτη εμπορική της πολιτική

• μέσω του συντονιστικού οργάνου επιτυγχάνεται ο προγραμματισμός των εξαγωγών. Έτσι επιτυγχάνεται δραστικά η μείωση του κόστους στα στάδια του μάρκετινγκ (συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά, συντήρηση, διαφήμιση).

Υπάρχουν προοπτικές:

Διεθνώς υπάρχει η τάση να αυξάνεται η κατανάλωση των κηπευτικών. Οι χώρες της Κεντρικής Ευρώπης είναι ελλειμματικές και πραγματοποιούν σημαντικές εισαγωγές.

Η χώρα μας και ιδιαίτερα η Κρήτη έχει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα παραγωγής (εδάφη με υψηλές αποδόσεις, ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες).

Όμως υπάρχουν και οι μεγάλες αποστάσεις από την αγορά, το νησιώτικο περιβάλλον και όλες οι άλλες αδυναμίες και προβλήματα που έχουμε μέχρι τώρα περιγράψει. Για να υπάρξουν προοπτικές, πρέπει να διορθώσουμε τις αδυναμίες μας και να λύσουμε τα προβλήματα μας:

- Να εκπαιδύσουμε, να δώσουμε επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση στο ανθρώπινο δυναμικό.

- Να φτιάξουμε ποιότητα, να παράγουμε τις επιθυμητές ποικιλίες, να πετύχουμε την πρωιμότητα ή την οψιμότητα που θέλει η αγορά, να συσκευάσουμε, να διαφημίσουμε την παραγωγή μας.

- Να οργανώσουμε το χονδρεμπόριο μας σε σύγχρονες βάσεις (μαζική συγκέντρωση της παραγωγής, μαζική διαπραγμάτευση, συνεχής ροή προϊόντος στην αγορά.

- Να διεισδύσουμε στα πολύπλοκα κανάλια της διανομής.

- Να αναζητήσουμε περισσότερες πληροφορίες μέσα από την αγορά για τα προϊόντα μας (τι ζητείται, πότε ζητείται, πόσες ποσότητες θέλει κλπ).

- Να βελτιώσουμε το κλίμα συνεργασίας μεταξύ των παραγωγών (αλλαγή νοοτροπίας, όχι στο κάθε ένας και επάνω του).

- Να δημιουργήσουμε συλλογικά σχήματα, που θα μωρέρουν να παρέμβουν αποφασιστικά στη διαχείριση των προϊόντων, είτε σε μορφές συνεταιριστικής οργάνωσης είτε σε εταιρείες διαφόρων σχημάτων.

Αν δεν γίνουν όλα αυτά από τους παραγωγούς με τη βοήθεια των φορέων τους και της πολιτείας, θα τα κάνουν ιδιωτικοί φορείς.

Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει το γεγονός ότι, όσο καλύτερα οργανώνονται τα μεγάλα ιδιωτικά δίκτυα διανομής των τροφίμων, τόσο περισσότερο θα πιέζουν προς τα κάτω τις τιμές παραγωγού.

Συμπερασματικά λοιπόν

Τα κηπευτικά έχουν μέλλον στον τόπο μας, αρκεί να ξεπεράσουμε τις αδυναμίες μας, να λύσουμε τα προβλήματα μας και να οργανώσουμε την παραγωγή και την εμπορία τους σε σύγχρονες βάσεις, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

NOEMBΡΙΟΣ 1994

ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΗ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΤΑ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ Τ.Ε.Ι.

Με αφορμή τα αποτελέσματα των Γενικών Εξετάσεων για τα Α.Ε.Ι. και τα Τ.Ε.Ι., αλλά και τις συζητήσεις μαζί με τα ερωτηματικά που προέκυψαν, τα Β.Ν. έστειλαν την παρακάτω πρόσκληση προς τους:

1. κ. Σοφία Μαθιουδάκη, λυκειάρχη στο Λύκειο Βιάννου, και το Σύλλογο Καθηγητών του Λυκείου.

2. κ. Φωφώ Τριγωνάκη, γυμνασιάρχη στο Γυμνάσιο Βιάννου, και το Σύλλογο Καθηγητών του Γυμνασίου.

3. κ. Μανώλη Γελασάκη, πρόεδρο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Λυκείου Βιάννου.

4. κ. Μανώλη Αγαπάκη, πρόεδρο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Γυμνασίου Βιάννου.

5. Το 15μελές Συμβούλιο των μαθητών του Λυκείου Βιάννου.

6. Το 15μελές Συμβούλιο των μαθητών του Γυμνασίου Βιάννου.

7. κ. Δημήτρη Πλαντζουνάκη, πρόεδρο της Κοινότητας Άνω Βιάννου με την ιδιότητα του μέλους της Σχολικής Επιτροπής Λυκείου και Γυμνασίου Βιάννου.

8. κ. Γιώργο Γιανναδάκη, Νομαρχιακό Σύμβουλο της Επαρχίας Βιάννου.

Αγαπητοί συνεπαρχιώτες,

Τ' αποτελέσματα από τις Γενικές Εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι. και τα Τ.Ε.Ι., στα τελευταία χρόνια, με την πολύ μικρή επιτυχία των αποφοίτων του Λυκείου Βιάννου, προκάλεσαν ανησυχίες σε όλους τους συνεπαρχιώτες. Η ανησυχία κορυφώθηκε τον τελευταίο χρόνο, που σε 26 μαθητές οι οποίοι πήραν μέρος στις εξετάσεις υπήρξε μονάχα μια επιτυχία.

Επειδή σε παλαιότερα χρόνια η επιτυχία των αποφοίτων του Γυμνασίου (και αργότερα Λυκείου), που συμμετείχαν στις εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι., τα Τ.Ε.Ι. και τις διάφορες άλλες Σχολές, ήταν πάνω από 60% έως και 100%, οι απανταχού Βιαννίτες διερωτώνται:

Πού οφείλεται η τόσο μικρή επιτυχία κατά τα τελευταία χρόνια;

Διερωτώντας την ανη-

συχία αυτή την συνεπαρχιωτών μας οδηγήθηκα, με πολλή περισκεψη, στην απόφαση μιας έρευνας από τις στήλες των Β.Ν.

Είμαστε βέβαιοι ότι τα όποια συμπεράσματα προκύψουν από την έρευνα αυτή, με τη σωστή και αντικειμενικά μεθοδευμένη αξιολόγησή τους, θα συμβάλουν στη βελτίωση της πολύ περιορισμένης επιτυχίας των μαθητών της επαρχίας μας. Γιατί, όπως πολλοί μας λένε, η σημερινή εικόνα προσβάλλει κάθε Βιαννίτη που διαπιστώνει ότι παλαιότεροι απόφοιτοι των σχολείων της επαρχίας μας είναι σήμερα αξιόλογα στελέχη σε όλες τις βαθμίδες της Δημόσιας Διοίκησης, τράπεζες και οργανισμούς, σε όλες τις βαθμίδες των επαγγελματικών ιδρυμάτων, σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους. Ξεκινάμε σήμερα την έρευνα αυτή από εσάς, γιατί βρισκόμαστε σε πιο άμεση σχέση με το πρόβλημα αυτό και πιστεύουμε ότι αποτελεί και δική σας ανησυχία.

Παράλληλα όμως θα περιμένουμε και τις απόψεις, για το θέμα αυτό, οποιουδήποτε άλλου που επιθυμεί να βοηθήσει στην προσπάθειά μας αυτή.

Θα περιμένουμε στο πιο σύντομο χρονικό διάστημα που μπορείτε απαντήσεις στα ερωτήματα:

1. Ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας οι λόγοι που οδηγούν στην πολύ χαμηλή επιτυχία των αποφοίτων του Λυκείου Βιάννου κατά τις Γενικές Εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι. και τα Τ.Ε.Ι.;

2. Τι μέτρα προτείνετε να παρθούν και από ποιους για τη διόρθωση της κατάστασης αυτής;

3. Οποιαδήποτε άποψη ή πρόταση γύρω από το θέμα αυτό.

Με πολλούς χαιρετισμούς
Για τα Β.Ν.

Γ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
ΓΚΕΡΟΛΑ 1 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ. 281654

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 39
ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ. 230317